Lieta Nr.C32315515
Lietvedības Nr.C-0372-17/12

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 20.martā

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Anna Mihailova
ar tiesas sēdes sekretāri Madaru Smeķi,
piedaloties prasītājas pārstāvei /pers. A/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „SEB banka" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja AS „SEB banka" 2015.gada 28.augustā Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā cēlusi prasību pret atbildētāju /pers. B/ par parāda piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1716., 1717., 1756., 1759.. 1765., 1793.,1801., 1805., 1811. un 2069. pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parādu 2401,19 *euro* apmērā; piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai visus tiesāšanās izdevumus; noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no parāda.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006. gada 9.novembrī starp atbildētāju kā nomnieku un SIA "SEB līzings" (iepriekšējais nosaukums SIA „Unilīzings") kā iznomātāju noslēgts Finanšu līzinga (Nomas pirkuma) līgums Nr. F112898, ar kuru iznomātājs pēc nomnieka izvēles par 18543,15 *euro* (bez PVN) iegādājās un nodeva nomnieka turējumā un lietošanā automašīnu Toyota Corolla 2.0 l, šasijas Nr./šasijas numurs/ (turpmāk arī - Nomas priekšmets), ar ikmēneša nomas maksas un procentu maksājumu *euro* valūtā atbilstoši Līgumam un maksājumu grafikam.

Līguma 1.1.punkta nomas priekšmeta definīcijā noteikts, ka iznomātājs ir neaprobežots Nomas priekšmeta īpašnieks līdz visu nomas maksājumu un citu Līgumā paredzēto maksājumu samaksas pilnā apmērā brīdim, savukārt Līguma 7.1.punkts nosaka, ka Nomas priekšmeta īpašuma tiesības pieder iznomātājam. Līguma 8.1.punkts paredz, ka, izbeidzoties no Līguma izrietošajām attiecībām (ja ir izpildītas visas saistības), Nomas priekšmeta īpašuma tiesības tiek nodotas nomniekam.

Nomas priekšmeta lietošanas termiņš tika noteikts līdz 2010.gada 15.novembrim. Līguma noteikumi un maksājumu grafiks paredzēja, ka nomnieks nomas un citus, tostarp procentu maksājumus veic katra kalendārā mēneša 15.datumā, atbilstoši Līguma nosacījumiem Līguma parakstīšanas dienā par iznomātāja kredītresursu izmantošanu noteikta mainīga procentu likme 5.9 % gadā no atlikušās Nomas priekšmeta vērtības, kura sastāvēja no fiksētās procentu daļas un mainīgās procentu daļas.

Saskaņā ar Līguma 1.1.punktu par Līgumā noteikto maksājumu kavējumu ir noteikts līgumsods 1 % dienā no kavētā maksājuma apmēra.

Nomnieka parakstītais piegādes apliecinājums apliecina, ka Nomas priekšmets ir piegādāts atbilstoši Līguma noteikumiem.

2008.gada 24.septembrī iznomātājs nosūtīja nomniekam vēstuli, kurās nomnieks informēts, ka 2008. gada 24.septembrī iznomātājs vienpusēji izbeidz Līguma darbību pamatojoties uz Līguma 8.2.5.3. punktu, kas nosaka, ka iznomātājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma, ja pilnīgi vai daļēji netiek samaksāti nomas maksājumi. Nomniekam tika pieprasīts nekavējoties nodot Nomas priekšmetu iznomātāja pilnvarotajai personai.

Saskaņā ar Līguma 8.4.1.punktu iznomātājs ir pilnvarots pārņemt savā valdījumā Nomas priekšmetu, un pēc sava ieskata pārdot Nomas priekšmetu jebkurai fiziskai vai juridiskai personai par cenu, kas nav mazāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību. Nomas priekšmeta vērtējums paredz, ka tā piespiedu pārdošanas vērtība ir Ls 4500 jeb 6402,92 *euro*, tostarp pievienotās vērtības nodoklis.

Norādīts, ka 2008.gada 12.novembrī Nomas priekšmets pārdots par 6945,54 *euro* (ar PVN 0 %), tādejādi iznomātājam izpildot Līguma 8.4.1. paredzētos nosacījumus. 2008.gada 13.novembrī nomas priekšmets tika nodots pircējam ar pieņemšanas nodošanas aktu.

Uz Nomas priekšmeta pārdošanas brīdi tā atlikusī vērtība bija 8784,42 *euro,* bez PVN, no kuras atņemta pirkuma maksa 6945,54 *euro*, bez PVN, attiecīgi iegūstot atlikumu pēc pārdošanas 1838,88 *euro* apmērā, kuru iznomātājam bija tiesības prasīt no nomnieka.

2012.gada 26.novembrī starp iznomātāju un AS „SEB Banka" noslēgts līgums par līzinga prasījumu cesiju, ar kuru prasītājam tika nodotas iznomātāja prasījuma tiesības pret nomnieku par no Līguma izrietošo saistību izpildi 2423,32 *euro* apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka uz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdi nomnieks nav atmaksājis parādu 2401,19 *euro* apmērā, kas sastāv no atlikuma pēc Nomas priekšmeta pārdošanas 1838,88 *euro*, nomas maksas pamatsummas parāda 356,81 *euro*, procentiem 67,96 *euro,* līgumsoda 9,47 *euro* un atsavināšanas izdevumiem 128,07 *euro*.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību uzturēja, pamatojoties uz prasības pieteikumā minētajiem argumentiem.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likuma 56.panta pirmajā un piektajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot pavēsti uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu. Par neierašanās iemesliem tiesai netika paziņots, lūgums atlikt lietas izskatīšanu nav saņemts. Līdz ar to, tiesa nekonstatējot Civilprocesa likuma 209., 210.pantā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, atzīst par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Ņemot vērā, ka atbildētājs paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis, uz tiesas sēdi nav ieradies, neierašanās iemesls tiesai nav paziņots, tiesa atzīst, ka nepastāv Civilprocesa likuma 208.[1]panta otrajā daļā minētie šķēršļi aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītājas pārstāves paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

No lietas materiāliem redzams, ka 2006. gada 9.novembrī starp SIA „Unilīzings" kā iznomātāju un /pers. B/ kā nomnieku noslēgts finanšu līzinga (nomas pirkuma) līgums Nr. F112898, ar kuru SIA „Unilīzings" līzinga ņēmēja /pers. B/ uzdevumā iegādājās automašīnu Toyota Corolla 2,0 l, VIN (reģ. Nr./numurs/), par pirkuma maksu 18543,15 *euro* (neieskaitot PVN), nododot to atbildētājs turējumā un lietošanā (nomā) ar pakāpenisku izpirkumu saskaņā ar Līguma noteikumiem, un Līguma termiņš noteikts

līdz 2010. gada 15. novembrim *(lietas 12.-19.lapa)*.

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pamata, vai labprātīgi. Saskaņā ar Civillikuma 1798.pantu par cesijas priekšmetu var būt visādi prasījumi, vienalga, vai tie izriet no līguma, vai no neatļautas darbības, starp tiem arī tādi, kuriem vēl nav iestājies termiņš, kā arī nosacīti un pat nākami, un nedroši. Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu, cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šī pamata rīkoties ar prasījumu.

Kā redzams no lietas materiāliem, Līguma par līzinga prasījumu cesiju un tam pievienotā saraksta, tad 2009. gada 26.novembrī starp SIA „SEB līzings" kā cedentu un prasītāju AS „SEB banka" kā cesionāru noslēgts Līgums par līzinga prasījumu cesiju, ar kuru prasītājam AS „SEB banka" cedētas prasījuma tiesības, tostarp pret atbildētāju, kas izriet no SIA „SEB līzings" un /pers. B/ par automašīnu Toyota Corolla 2,0 l, VIN (reģ. Nr./numurs/), noslēgtā Finanšu līzinga (nomas pirkuma) līguma *(lietas 50.-52., 56.lapa)*.

Līguma noteikumi un maksājumu grafiks paredz, ka nomnieks nomas un citus, tostarp procentu maksājumus veic katra kalendārā mēneša 15.datumā, atbilstoši Līguma nosacījumiem Līguma parakstīšanas dienā, par iznomātāja kredītresursu izmantošanu noteikta mainīga procentu likme 5,9 % gadā no atlikušās Nomas priekšmeta vērtības, kura sastāvēja no fiksētās procentu daļas un mainīgās procentu daļas *(lietas 13.lapa)*.

Saskaņā ar Līguma noteikumu 7.1. un 8.1.punktu, līzinga devējs patur sev īpašuma tiesības uz īpašumu līdz brīdim, kamēr līzinga ņēmējs ir izpildījis visas savas no Līzinga līguma izrietošās saistības *(lietas 15.-19.lapa)*.

No piegādes apliecinājuma redzams, ka Nomas priekšmets nodots /pers. B/ lietojumā 2006.gada 23.decembrī *(lietas 12.lapa)*.

No lietas materiāliem pievienotā 2008.gada 4.augusta rēķina Nr. F112898/2S izriet, ka nomas maksājums sastāda 356,81 *euro (lietas 33.lapa)*.

Saskaņā ar Līzinga līguma noteikumu 4.2. un 8.2.5.3.punktu gadījumā, ja līzinga ņēmējs neizpilda savas maksāšanas saistības, iznomātājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no šī līguma un pieprasīt nomniekam šī līguma saistību izpildi pirms termiņa.

Civillikuma 1589. pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Ņemot vērā, ka atbildētājs neizpildīja savas saistības atbilstoši Līguma grafikam, SIA „SEB līzings" vienpusēji ar 2008. gada 24.septembra paziņojumu 2008. gada 24.septembrī izbeidza iepriekš minētā Līguma darbību, par ko rakstveidā paziņoja parādniekam uz dzīvesvietas adresi *(lietas 20.lapa)*.

Saskaņā ar Līgumu, ja iznomātājs vienpusēji pirms termiņa atkāpjas no Līguma, nomnieks neatsaucami pilnvaro iznomātāju bez papildu juridisku procedūru uzsākšanas atbilstoši Līguma noteikumu 8.4.1 .punktam pārņemt savā valdījumā nomas priekšmetu, un pēc sava ieskata pārdot nomas priekšmetu trešajai personai par cenu, kas nav mazāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību.

Saskaņā ar Līguma 8.5.1.punktu, iznomātāja vienpusējas atkāpšanās gadījumā, nomniekam jāsamaksā starpība starp summu, ko iznomātājs ieguva, pārdodot nomas priekšmetu, un nesaņemtajiem nomas maksājumiem *(lietas 18.lapa)*.

No lietas materiāliem pievienotā 2008. gada 29.oktobra Ziņojuma par Nomas priekšmeta vērtību redzams, ka līzinga objekta tirgus vērtība uz ziņojuma sastādīšanas brīdi noteikta Ls 6400,00, iekaitot PNV, bet piespiedu pārdošanas vērtība, kas sastāda 70% no pilnas vērtības, ir Ls 4500, ieskaitot PVN, jeb 6402,92 *euro (lietas 25.lapa)*.

No lietas materiāliem pievienotā 2008.gada 12.novembra pirkuma līguma Nr.H11DL-0209 un Pieņemšanas nodošanas akta Nr. H11PN-4554 redzams, ka 2008.gada 13.novembrī SIA "SEB līzings" nodeva īpašumā transportlīdzekli UAB "Daisena" *(lietas 41.lapa)*.

Saskaņā ar Līguma noteikumiem atbildētāja parāda saistību dzēšanai novirzīta līzinga objekta pirkuma maksu, taču tā nav bijusi pietiekama visu līzinga ņēmēja saistību dzēšanai.

Atbilstoši lietā esošajiem materiāliem, pamatparāda atlikums pirms pārdošanas veidoja 8784,42 *euro*. Ņemot vērā. ka automašīna pārdota par 6945,54 *euro*, tad tas samazināts uz 1838,88 *euro*, savukārt izrakstītie rēķini sastāda nomas maksas parādu 356,81 *euro,* procentu maksājumu parādu 67,69 *euro,* līgumsodu 9,47 *euro* un atsavināšanas izdevumus 128,07 *euro* apmērā.

Līdz ar ko tiesa atzīst, ka, saskaņā ar pušu starpā noslēgtā Līzinga līguma Nr. F112898 nosacījumiem, atbildētājam ir pienākums samaksāt prasītāja aprēķināto parādu 2401,19 *euro*. Tiesai nav pamata apšaubīt parāda aprēķinu, kas veikts atbilstoši Līguma nosacījumiem, jo to nav apstrīdējis atbildētājs.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs laikā kopš līzinga devējs vienpusēji atkāpās no finanšu līzinga (nomas pirkuma) līguma būtu veicis kādus maksājumus saistības izpildei. Tāpat tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja veikto parāda aprēķinu, turklāt pret pašu parāda aprēķinu pēc būtības nav iebildis arī atbildētājs.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.pantu puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksu.

Izvērtējusi pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pilnībā pierādīta un apmierināma. Turklāt tiesa ņem vērā, ka atbildētājs nav izmantojis savas likumā paredzētās tiesības - nav sniedzis paskaidrojumus vai iebildumus par prasības pieteikumu, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksu, nav ieradies uz tiesas sēdi, no kā secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja, ceļot prasību, samaksājusi valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus. Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 330,79 *euro (lietas 9.lapa),* ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro (lietas 3.lapa)* apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi šajā lietā pirmās instances tiesā ir bijuši 14,13 *euro*. No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*, līdz ar to no atbildētāja valsts ienākumos ir piedzenami 9,43 *euro* (14,13 *euro* – 4,70 *euro*).

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus – sešus procentus gadā, no nenomaksātās piedzenamās summas, atbilstoši Civillikuma 1765. pantam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195., 204.[1] , 208.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt AS „SEB banka" prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS „SEB banka", reģistrācijas Nr. 40003151743, atlikumu pēc nomas priekšmeta pārdošanas 1838,88 *euro* (viens tūkstotis astoņi simti trīsdesmit astoņi *euro* un 88 centi), nomas maksas parādu 356,81 (trīs simti piecdesmit seši *euro* un 81 cents), procentu maksājumu parādu 67,96 *euro* (sešdesmit septiņi *euro* un 96 centi), līgumsodu 9,47 *euro* (deviņi *euro* un 47 centi) un atsavināšanas izdevumus 128,07 *euro* (viens simts divdesmit astoņi *euro* un 07 centi), kā arī tiesas izdevumus - valsts nodevu 330,79 *euro* (trīs simti trīsdesmit *euro,* 79 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 (četri *euro* un 70 centi), kopā piedzenot 2736,68 *euro* (divi tūkstoši septiņi simti trīsdesmit seši *euro* un 68 centi), maksājumu veicot prasītājas kontā Nr.LV79UNLA0091000904403, AS "SEB banka".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,43 *euro* (deviņi *euro* un 43 centi), kas iemaksājami sekojošā kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati personas vai lietas identificēšanai.

Samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Noteikt AS „SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piedzītās un nesamaksātās pamatparāda summas.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu prasītāja var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Atbildētājs 20 (divdesmit) dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese Anna Mihailova